

Praesidens

Aki látta a *Brian élete* című Monty Python-filmet az sejti, hogy a latin nem egy könnyű holt nyelv. „Romani ite domum” helyesen „Romanes eunt domus”, azaz „Rómaiak, menjetek haza” körüli jelenet méltán a film egyik legjobb pillanatai közé tartozik.

Az elnök, elnöki tisztség latin megfelelője a címben is szereplő *Praesidens*. Etimológiailag két részből áll : „*præ*” (előre menet), illetve a „*de sidens*” (ülés, elöl ülés). Tehát az elnöklés szóból kihallatszik a vezetés, élen állás. Mégis egy passzív és egy aktív alakból áll: ülni és menni (történetesen előre). Menni vagy ülni? Ez itt a hamleti kérdés.

2024. július 1-jén kezdetét veszi a soros magyar uniós elnökség. Rég volt ilyen, azonban mégis egy kicsit *déjà vu* érzés kezd eluralkodni rajtunk. Az Európai Parlament próbálkozása, hogy késleltesse a magyar elnökséget, nem járt sikerrel, mégis ad egy keserű szájját, pedig az elnökség még csak el sem kezdődött. Lehetnek *intermezzók* később is, úgy néz ki, hogy a nyugodt diplomácia kora végleg elszállt felettünk.

Böngészve az Európai Unióról szóló Szerződést (EUSZ) szöveget üthet az olvasó fejében annak 3. cikkének első bekezdése, miszerint „[a]z Unió célja a béke, az általa vallott értékek és népei jólétének előmozdítása”. Meglátásunk szerint minden európai a legmesszebb menőig tud azonosulni ezzel a céllal és tükön ülve várja annak megvalósulását. Talán a magyar uniós elnökség alatt közelebb kerülünk a deklarált cél tényleges realizálásához, azaz az előre menetelhez.

De más is van az EUSZ-ban, annak Preambuluma világossá teszi, hogy az Unió fejlődésében a szubszidiaritás elvének megfelelően a döntéseket az állampolgárokhoz a lehető legközelebb eső szinten hozzák meg.

Az *Európai Tükör* természetesen hozzá szeretne járulni mind a magyar uniós elnökség, mind pedig az Unió sikeréhez. 2023/2024-ben 5 különszámmal fogunk jelentkezni különböző tematikákban, amelyből az első, a jelen szám, a szubszidiaritás kérdését járja körül.

Kevés olyan uniós jogi fogalom létezik, amely ilyen kiemelt jelentőségű, és amelyik ugyanakkor ennyire háttérbe lenne szorítva minden szempontból. A hatáskörök pontos betartása és annak védelmére irányuló szerződéses garanciák betartása minden vitán felül kapitális horderejű kérdés. Ez nemcsak a tagállamok érdeke, hanem az egész Unióé és végső soron az állampolgároké is.

Ezt a témát öleli fel a múltat és jelent ötvözve, közlőről vagy távolról Balogh Zsuzsanna Zsófia, Bólya Boglárka, Budai Péter, Gottfried Péter, Koller Boglárka, Simon Tamás és Szent-Iványi István izgalmas és nem kevésbé gondolatébresztő írásaikban.

„Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent, és munkálkodhass a jövőn.”